

Οκτώβριος 2012

στην υπηρεσία της επιχείρησής σας

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Χρηματοδοτικό πλαίσιο 2014 - 2020: τι αλλάζει στην κατανομή των κοινοτικών κονδυλίων

Τον Ιούλιο του 2011, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ άρχισαν νέο κύκλο διαπραγματεύσεων για το δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ). Το επόμενο ΠΔΠ να καθορίσει τις δημοσιονομικές προτεραιότητες της ΕΕ για το διάστημα 2014-2020. Οι διαπραγματεύσεις αναμένεται να περατωθούν μέχρι το τέλος του 2012. Έτσι το ΠΔΠ θα μπορέσει να τεθεί σε ισχύ το 2014, μετά την έκδοση της σχετικής νομοθεσίας.

Ο κ. Herman Van Rompuy, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τόνισε πως **«Οι διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ δεν αφορούν μόνον πόσα μπορούμε να ξοδεύουμε και από πού έρχονται τα χρήματα, αλλά και πού και πώς τα ξοδεύουμε. Δεν αφορούν μόνο τα χρήματα, αφορούν πολλά περισσότερα»**

Ιστορικό

Η συζήτηση για τον νέο προϋπολογισμό άνοιξε, επίσημα, με την ανακοίνωση του προέδρου Μπαρόζο στις 29 Ιουνίου 2011. Ο πρόεδρος της Κομισιόν παρουσίασε την πρότασή του για αύξηση του προϋπολογισμού, από τα 976 δισ. που είναι ο τρέχων (2007-2013) στα 1.025 δισ. για το 2014-2020, εισάγοντας παράλληλα την πρόταση για μείωση της εθνικής συμμετοχής στον προϋπολογισμό, με την πολιτική της κατευθείαν εισπράξης των φόρων από την Ε.Ε. Η συζήτηση για τους φόρους αφορά στο σχέδιο των Βρυξελλών να αυξηθούν οι "ίδιοι πόροι" της Ε.Ε. και περιλαμβάνει προτάσεις να συμπεριληφθεί ένας φόρος στις οικονομικές συναλλαγές, **ένα Ευρωπαϊκό ΦΠΑ**. Η πρόταση απορρίφθηκε σχεδόν αμέσως από την Αγγλία.

Για την περίοδο 2007-2013 η κάθε χώρα συνεισφέρει το 1,12% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματός της (ΑΕΕ) στον Ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, μια συνεισφορά που η Κομισιόν προτείνει να μειωθεί στο 1,05%. Η πρόταση του Μπαρόζο για τον νέο προϋπολογισμό της Κομισιόν θεωρήθηκε εξαιρετικά συντηρητική, αφού αφήνει χωρίς αύξηση δύο σημαντικούς τομείς χρηματοδότησης που είναι η **γεωργία** και η **πολιτική συνοχής**. Ιδιαίτερα, με βάση τον προτεινόμενο καταμερισμό των κονδυλίων, η Αγροτική Ανάπτυξη με 372 δισ. ευρώ θα χάσει τουλάχιστον 10% από τον προηγούμενο προϋπολογισμό. **Οι νέοι τομείς που θα ωφεληθούν από την προτεινόμενη αύξηση είναι η υπηρεσία της Ε.Ε. για τις εξωτερικές δράσεις και ορισμένες υποθέσεις της Ε.Ε., που περιλαμβάνουν τον έλεγχο των συνόρων, την ασφάλεια και τη μετανάστευση.**

Η αντιπαράθεση για το **Πολυετές Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020** στην Ε.Ε., είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα στην Ευρωπαϊκή Agenda για τους επόμενους μήνες, αφού διαφαίνεται σύγκρουση μεταξύ διαφορετικών πολιτικών, **α) αυτή της λιτότητας και β) αυτή των κινήτρων ανάπτυξης.**

Επιπλέον, η πρόσφατη πρόταση της Γερμανίας **να συνδεθεί η χρηματοδότηση στα κράτη - μέλη με την τήρηση των κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας** καθιστά τη διαβούλευση μία κρίσιμη πολιτική αντιπαράθεση. Η πολυπλοκότητα των συζητήσεων για τον νέο προϋπολογισμό της Ε.Ε., σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής κρίσης και δημόσιου χρέους, συνδέεται με επιπλέον προβλήματα για τη διεύρυνση της Ε.Ε. με νέα μέλη, που οδήγησε σε μια σημαντική μεταβολή στην ισορροπία των συμβαλλόμενων και των ωφελούμενων. Ειδικά, στην πολιτική συνοχής, η **Πολωνία ήταν ο μεγαλύτερος ωφελούμενος της χρηματοδότησης για την περίοδο 2007-2013.**

Η πολιτική συνοχής 2014-2020

Για την περίοδο **2007-2013**, η χώρα μας θα χρηματοδοτηθεί συνολικά με το ποσό των **20,4 δισ. ευρώ**. Στην Ελλάδα, όλες οι περιφέρειες χρηματοδοτούνται από τον στόχο της Σύγκλισης, εκτός αυτών της Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου που είναι Περιφέρειες της "στατιστικής σταδιακής εισόδου" και χρηματοδοτούνται μόνο από τον 2ο στόχο, της Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας διότι, σύμφωνα με τον κανονισμό των διαρθρωτικών ταμείων, έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο του 75% του μέσου όρου της Ε.Ε. των 25, αλλά **μεγαλύτερο του 75% του μέσου όρου της Ε.Ε. των 15 χωρών-μελών** (στοιχεία 2006).

Επιπλέον, οι Περιφέρειες της **Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Αττικής** ανήκουν στις "Περιφέρειες στατιστικής σταδιακής εξόδου", που είναι οι περιφέρειες με μεταβατική χρηματοδότηση, λόγω του γεγονότος ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε αυτές είναι **άνω του 75% του μέσου όρου της Ε.Ε. των 25 αλλά μικρότερο του 75% του μέσου όρου της Ε.Ε. των 15 (στοιχεία 2006).**

Από τις βασικές ιδέες, που παρουσιάστηκαν στην αρχή της διαβούλευσης για τη νέα πολιτική συνοχής 2014-2020, είναι η διασύνδεση της χρηματοδότησης με συγκεκριμένους στόχους της στρατηγικής "**Ευρώπη 2020**" (ανάλογα με το ύψος της χρηματοδότησης και ο αριθμός των στόχων που θα επιλεγούν να υποστηριχθούν από το κάθε κράτος-μέλος), τη σύνδεση των πληρωμών με συγκεκριμένες συνθήκες, όπως είναι οι αλλαγές στη δημόσια διοίκηση. Η αρχιτεκτονική της νέας πολιτικής συνοχής στηρίζεται αποκλειστικά στο αναπτυξιακό μοντέλο της "Ευρώπης 2020".

Σημαντικό νέο στοιχείο διαφοροποίησης του νέου σχεδιασμού, που αλλάζει όλα τα δεδομένα για την Ελλάδα, είναι το μοντέλο προσδιορισμού των περιφερειών. "*Όπως συμβαίνει σήμερα, η υποστήριξη θα διαφοροποιείται μεταξύ των περιφερειών με βάση το επίπεδο της οικονομικής τους ανάπτυξης (που μετράται ως κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ), με*

σαφή διαχωρισμό μεταξύ «λιγότερο» και «περισσότερο» ανεπτυγμένων περιφερειών. Για να γίνει πιο ομαλή η μετάβαση μεταξύ αυτών των δύο κατηγοριών και να εξασφαλιστεί η δικαιότερη μεταχείριση των περιφερειών με παρόμοιο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης, θα μπορούσε να τεθεί το ερώτημα της αντικατάστασης του σημερινού συστήματος σταδιακής εξόδου και σταδιακής εισόδου από ένα απλούστερο σύστημα με μια νέα ενδιάμεση κατηγορία περιφερειών. Σε αυτή την κατηγορία θα περιλαμβάνονται και οι περιφέρειες που επί του παρόντος είναι επιλέξιμες βάση του στόχου «σύγκλισης», αλλά το ΑΕγχΠ τους είναι υψηλότερο από το 75% του ενωσιακού μέσου όρου σύμφωνα με τις τελευταίες στατιστικές" (συμπεράσματα έκθεσης πολιτικής συνοχής 2014-2020).

Συνεπώς για πέντε περιφέρειες της Ελλάδας, μετά το 2013, θα ισχύσει το νέο σύστημα της ενδιάμεσης περιφέρειας.

Στα συμπεράσματα της 5ης έκθεσης συνοχής της Ε.Ε. υπάρχουν σημαντικές επισημάνσεις για την ανάπτυξη των περιφερειών, όπως:

α. **Οι διαφορές μεταξύ των περιφερειών της Ε.Ε. έχουν μικρύνει (διαφορές ως προς το κατά κεφαλή ΑΕΠ)**, β. οι περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες τώρα είναι πιο ανεπτυγμένες λόγω του ότι έγιναν περισσότερο καινοτόμες και διαθέτουν πιο καταρτισμένο προσωπικό.

Έτσι, στο πλαίσιο του νέου πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου ο προϋπολογισμός για τα διαρθρωτικά ταμεία παραμένει ο ίδιος στα επίπεδα 2013-2017 (αφού αναπτύχθηκαν οι περιφέρειες!). Οι μεγάλοι χαμένοι είναι οι περιφέρειες σε μετάβαση, οι ενδιάμεσες περιφέρειες που θα χρηματοδοτηθούν με μόλις 38,9 δισ. ευρώ, δηλ. 29 περιφέρειες και ολόκληρη η Κύπρος (αφού όλη η χώρα έχει χαρακτηριστεί με περιοχές "σταδιακής εισόδου" και άρα θα μουν στην κατηγορία των "**ενδιάμεσων περιφερειών**"). Έτσι, για την Ελλάδα και για τις πέντε περιφέρειες που θα βρεθούν στο καθεστώς των "ενδιάμεσων περιφερειών", η συνολική χρηματοδότηση υπολογίζεται ότι μπορεί να μην ξεπερνά τα 3,5 δισ. (τιμές 2011), όταν για την τρέχουσα περίοδο μόνο η Περιφέρεια Αττικής έχει συνολικό προϋπολογισμό από την κοινοτική συμμετοχή 2,4 δισ. ευρώ.

Με δεδομένα προ κρίσης η κατανομή στην Ελλάδα

Οι *επιμέρους προϋποθέσεις* που προτείνει η Κομισιόν και εισάγονται για πρώτη φορά δημιουργούν νέα δεδομένα για την κοινοτική χρηματοδότηση της χώρας μας.

Κατ' αρχάς, στις προτάσεις της η Κομισιόν για τον **καθορισμό του βιοτικού επιπέδου**, δηλαδή του **κατά κεφαλήν εισοδήματος των περιφερειών**, δεν λαμβάνει πλήρως υπόψη τη μεγάλη ύφεση στην Ελλάδα την τελευταία τετραετία που συρρίκνωσε το ΑΕΠ. Την περίοδο **2009-2011 το ΑΕΠ υποχώρησε περίπου 14 μονάδες στη χώρα μας**, ποσοστό που φέτος θα φτάσει αθροιστικά το 20%. Ωστόσο, η Επιτροπή **λαμβάνει για τον καθορισμό του πλούτου κάθε περιφέρειας την τριετία 2008-2010** και όχι το 2011 και το 2012, που στην Ελλάδα σημειώθηκε η μεγαλύτερη υποχώρηση του ΑΕΠ. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι όσο λιγότερες φτωχές περιφέρειες έχει στα χαρτιά μια χώρα τόσο λιγότερα χρήματα παίρνει.

Το δεύτερο αρνητικό στοιχείο είναι η **εισαγωγή των κυρώσεων** κατά των χωρών που δεν τηρούν τα προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής. Μέχρι τώρα κινδύνευαν με διακοπή των χρηματοδοτήσεων μόνο από το Ταμείο Συνοχής. Στο εξής η διακοπή των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων **θα αφορά όλα τα διαρθρωτικά ταμεία**, δηλαδή το σύνολο των χρηματοδοτήσεων. Με άλλα λόγια, η δημοσιονομική πειθαρχία- με πρόταση της Γερμανίας- θα αποτελεί προϋπόθεση και για τη χορήγηση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων.

Ένα τρίτο πρόβλημα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει η χώρα μας έχει να κάνει με την πρόταση που προβλέπει ότι **σε κανένα κράτος-μέλος οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις δεν θα μπορούν να ξεπερνούν το 2,5% του ΑΕΠ** τη στιγμή που στην Ελλάδα τα προηγούμενα χρόνια οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις κάλυπταν μέχρι και το 4% του ΑΕΠ. Μάλιστα, μετά την τεράστια υποχώρηση του ΑΕΠ στην Ελλάδα, το ποσοστό των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων επί του ΑΕΠ είναι αδύνατο να μην ξεπερνάει το 2,5%. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή η χώρα μας θα υποστεί σημαντικές απώλειες πόρων.

Το μόνο θετικό, που προτείνει η Κυπριακή Προεδρία, είναι οι χώρες που υλοποιούν προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής να έχουν μια ιδιαίτερη **μεταχείριση στο θέμα της συγχρηματοδότησης των προγραμμάτων**. Αυτό θα γίνεται μέσω μιας αύξησης της τάξης του **10% του ποσοστού της κοινοτικής συγχρηματοδότησης**, χωρίς να τροποποιείται το συνολικό ποσό που θα λαμβάνουν στη διάρκεια της επταετίας.

ENTERPRISE EUROPE NETWORK -ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

Ομονοίας 50, 653 02 Καβάλα, Τηλ: 2510-833964, Fax: 2510-835946

E-mail: info@chamberofkavala.gr [http:// www.chamberofkavala.gr](http://www.chamberofkavala.gr)

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (Competitiveness and Innovation Programme 2007-2013)

Neither the European Commission nor any person acting on behalf of the European Commission is responsible for the use which might be made of the information contained herein. The views in this publication are those of the author and do not necessarily reflect the policies of the European Commission.

